

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
اسان کبکلیو و یوراجد
یارسان امام سجاد (ع)

تشنج ناشی از تب

آموزش به بیمار

تهیه کننده: آذرجوکار

(رابط آموزشی بخش اطفال)

تحت نظارت واحد آموزش پرستاری

تابستان ۱۳۹۸

پیش آگهی :

تشنج ناشی از تب خوش خیم بوده و عارضه ای به جا نمی گذارد مگر در مواردی که طول بکشد ، تکرار شود یا کودک معاینه عصبی غیر طبیعی داشته باشد که نیاز به استفاده از داروهای ضد تشنج مثل فنوباریتال یا سدیم والپورات به مدت ۳-۱ سال دارد. در سایر موارد استفاده از تب بر ، دیازپام خوارکی ، و تن شویه در هنگام بروز تب برای کودک کافی می باشد بنابراین تشنج ناشی از تب می تواند علامتی از یک بیماری جدی باشد که در صورت پیدا کردن علت تب و درمان آن پیش آگهی خوب خواهد بود

باید توجه داشت که هرگز نباید از قرص اسپرین برای کاهش تب استفاده کرد زیرا ممکن است کودک دچار عارضه ای به نام سندرم ری شود که همان آسیب کبدی - مغزی است.

شود . ضمناً اینکار تب کودک را به طور ناگهانی کاهش میدهد و بدن با این کاهش دما مقابله کرده و تب کودک حتی بالاتر از قبل افزایش یافته و تشنج اتفاق می افتد .

۸) پس از پایان کار باید لباس سبکی به تن کودک کرد و حرارت بدن او هر نیم ساعت کنترل شود . بعد از مشورت با پزشک برای پیشگیری از کم آبی

۹) بعضی از پزشکان استفاده از قرص فنوباریتال را برای پیشگیری از بروز دوباره تشنج تجویز میکنند . در این مورد با پد به توصیه پزشک عمل کرد

۱۰) اگر تب کودک بیشتر از ۲۴ ساعت طول کشید یا بیش از ۳ روز ادامه داشت یا بعد از قطع تب به مدت ۲۴ ساعت مجدداً بروز کرد باید به پزشک اطلاع داده شود .

در اکثر موارد تشنج در عرض کمتر از دو دقیقه خاتمه می یابد ولی در صورت تداوم تشنج می توان از شیاف دیازپام استفاده نمود .

در این موارد شیاف دیازپام ۵ میلی گرم در کودکان با وزن ۱۵ کیلوگرم ، و نوع ۱۰ میلی گرم در کودکان بالاتر از ۱۵ کیلوگرم موثر واقع می شود

تشنج ناشی از تب عبارت است از تشنجی که به دنبال افزایش ناگهانی دمای بدن شیرخواران و کودکان به وجود می آید.

این نوع تشنج همیشه به همراه تب بالا و در سنین ۶ ماهگی تا ۶ سالگی اتفاق می افتد به ندرت ممکن است بعد از سن ۶ سالگی نیز تکرار شود .

علائم عبارتند از:

- ۱-از دست دادن هوشیاری
- ۲-قفل شدن فک ، سیاه شدن دور لب ، سفت شدن تمام بدن و به دنبال آن حرکاتی شبیه دست و پا زدن بروز می کند که ۲-۳ دقیقه طول می کشد.
- ۳-از دست دادن کنترل ادرار یا مدفوع (خیس کردن یا کثیف کردن)
- ۴-حالت تحریک پذیری پس از به دست آوردن هوشیاری ، و به دنبال آن خواب به مدت چند ساعت

عوامل افزایش دهنده خطر:

* عفونت های مکرر(گوارشی-تنفسی-ادراری)
* سابقه تشنج ناشی از تب در خواهر یا برادر کودک

* سابقه تشنج بعد از زدن واکسن ثلاث

-اگر تشنج ناشی از تب به طور مکرر رخ دهد، بررسی های آزمایشگاهی خون و مایع نخاع ، و نیز نوار مغز انجام خواهند شد.

- به هنگام تشنج ، اشیاء بالقوه خطرناک را از دور و بر بچه دور کنید. بچه را به پهلو بخوابانید و مطمئن شوید که راه تنفس بچه باز است .

- جزئیات تشنج را یادداشت کنید و به پزشک اطلاع دهید.
اطلاعات باید شامل موارد زیر باشد: - زمان شروع تشنج - مدت زمان سپری شده از زمان بالا رفتن تب تا بروز تشنج

- آیا حرکت دست و پا در دو طرف یکسان بوده یا این که یک طرف بیشتر از طرف دیگر تکان می خورده است ؟
- مدت زمان تشنج

- آیا کودک پس از تشنج خوابیده است ؟ چه مدت ؟

- آیا تشنج پس از مدتی دوباره رخ داده است ؟

درمان در منزل :

- ۱) والدین باید در هنگام بروز تشنج خونسردی خود را حفظ کنند .
- ۲) کودک را به پهلو خوابانیده و چنانچه در دهان او ماده غذایی و یا ترشحاتی وجود دارد به آهستگی خارج نمایند .
- ۳) از پاشیدن آب به صورت و یا تحریک وی خودداری شود .
- ۴) **به هیچ عنوان سعی در باز کردن دهان کودک نشود ولی در صورت امکان یک شی پلاستیکی نرم در بین دندانها قرار گیرد تا از گاز گرفتگی زبان جلوگیری شود .**
- ۵) استفاده از شیاف استامینوفن و کم کردن پوشش کودک درجه حرارت کودک را کنترل کنید . در صورت لزوم می توان از تن شویه با آب ولرم نیز استفاده کرد که در این مورد پنبه یا پارچه ای نرم آغشته به آب ولرم را به مدت یک ساعت در نواحی دور گردن و زیر بغل کشاله ران کشیده تا درجه حرارت کودک به حد طبیعی برسد .
- ۶) هرگز نباید پاشویه و تن شویه بیشتر از ۳۰-۲۰ دقیقه طول بکشد . اگر تب پایین نیامد یا دفعتاً بالا رفت باید به پزشک اطلاع داد . در صورت افزایش نبض / کاهش تنفس و یا خواب آلودگی تن شویه و پاشویه باید قطع شود زیرا احتمال کلا پس گردش خون وجود دارد.
- ۷) هرگز نباید از الکل یا آب سرد یا یخ برای پایین آوردن تب کودک استفاده کرد زیرا ممکن است الکل توسط کودک استنشاق شده و منجر به اغما می شود.